

We Lwowie, dnia 29. marca 1901.

Aleg. 11**Sprawozdanie**

Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. grudnia 1899 do 31. grudnia 1900.

Wysoki Sejmie!

Na wstępie zaznacza Wydział krajowy, że Wysoki Sejm na wniosek komisji administracyjnej (aleg. sten. spr. Nr. 91. z r. 1899/900), uchwałą z dnia 6. kwietnia 1900 przyjął do wiadomości podobne sprawozdanie Wydziału krajowego za czas od 1. października 1898 do 30. listopada 1899 (aleg. sten. spr. Nr. 2. z r. 1899/900).

W czasie od 1. grudnia 1899 do 31. grudnia 1900 zmienił się stan krajowych funduszy pożyczkowych na budowę koszar dla wojska, jak następuje:

I. Krajowy fundusz pożyczkowy dla gmin i osób prywatnych:

W ciągu roku 1900 wypłacono dalsze pożyczki stosownie do ułożonego przez Wydział krajowy programu:

Gminie Kołomyja resztę	75.000 K. — h.
„ Stanisławów	80.000 „ — „
„ Żółkiew resztę.	60.000 „ — „
Razem	<u>215.000 K. — h.</u>

(Gmina Tarnów nie podniosła i w roku 1900 reszty swej pożyczki w kwocie 100.000 K). Doliczając do tego wykazaną w zamknięciu rachunków za r. 1900 należność z tego samego tytułu u gmin i osób prywatnych z lat poprzednich . 2,586.798 „ 40 „
i zapas kasowy z 31. grudnia 1900 106.896 „ 99 „
przeło stan funduszu z 31. grudnia 1900 2,908.695 K. 39 h.
Gdy zaś dotacze tego funduszu wynosiły 2,783.000 „ — „
przeło wzrósł on o kwotę 125.695 K. 39 h.

W tym samym czasie nie wydał Wydział krajowy żadnych nowych promes, wskutek czego podany w zeszłorocznem sprawozdaniu tutejszem stan tych promes zmienił się tylko wskutek wypłaty w r. 1900 pożyczek wyżej wyszczególnionych. Wydział krajowy odmówił w tym czasie przyznania nowych pożyczek:

1. Dla gminy Stanisławowa i Halicza w wysokości 1,200.000 K. na budowę koszar dla dywizji baterii konnej w Stanisławowie i dla batalionu pionierów w Haliczu (LW. 11.668/900).

2. Dla gminy Gródka 328.000 K na budowę normalnych koszar dla jednego szwadronu kawalerii (LW. 59.867/900).

3. Seligowi Rubinsteinowi 120.000 K. na budowę koszar dla dwóch kompanii piechoty w Stanisławowie (LW. 26.233/900).

Sprawa odmówionej pożyczki dla gminy Gródk, przedstawia się, jak następuje: Na wezwanie c. k. starostwa wniosła gmina petycję do c. k. Ministerstwa obrony krajowej o przyznanie jej na cel powyższy bezprocentowej pożyczki w kwocie 328.000 K. ewentualnie wyższej, zwrotnej w 50 latach. Prośbę tę zakomunikowało c. k. Namiestnictwo Wydziałowi krajowemu pismem z 30. sierpnia 1900 l. 73.193 z zapytaniem, czy Wydział krajowy nie byłby skłonny gminie udzielić proszonej pożyczki, kiedy ewentualnie pożyczka ta mogłaby być zrealizowaną, względnie zaś, jakie zachodzą przeszkody w udzieleniu gminie pożyczki.

Pismem z 11. września 1900 LW. 59.867 odpowiedział Wydział krajowy, że żadną miarą nie mógłby gminie miasta Gródk zapewnić jakiegokolwiek pożyczki, wszystkie bowiem odnośne fundusze zostały już na cały szereg lat naprzód wyczerpane promesami na ogólną sumę wynoszącą wówczas 1,680.000 K. a wypłacił już z funduszu koszarowego bezprocentowe pożyczki gminom i osobom prywatnym 5,358.900 K., na budowę koszar krajowych wypłacił 3,080.000 K., ponadto zaś zobowiązał się kraj ponieść ofiarę w sumie 3,300.000 K. na budowę koszar w Kra-kowie dla usunięcia wojska z Wawelu.

„Stan ten wskazuje jasno, że nie może być nawet mowy o dalszem przyznawaniu pożyczek w ogóle. Nie może być mowy również o uzyskaniu od Wysokiego Sejmu dalszej dotacji dla funduszu pożyczkowego na budowę koszar, stan bowiem funduszu krajowego nie może znieść dalszego obciążenia a wzrastające z każdym rokiem bieżące potrzeby kraju, spowodowały już w roku 1900 znaczne podwyższenie dodatków krajowych“.

„W przewidywaniu też podobnych następstw powziął był Wysoki Sejm na posiedzeniach z dnia 5. kwietnia 1892, 8. lutego 1895, 15. stycznia 1896, 29. stycznia 1898 i 4. marca 1899, zakomunikowane c. k. Rządowi rezolucye, wzywające tenże c. k. Rząd, by przyszedł krajowi względnie gminom z pomocą czy to budową koszar w kraju na koszt własny, lub własnych przedsiębiorców, czy też udzielaniem bezprocentowych pożyczek krajowi lub bezpośrednio gminom, rezolucye te jednak pozostały dotychczas bez skutku“.

II. Krajowy fundusz byłego galic. korpusu ochotników z r. 1859, przeznaczony na budowę koszar i szpitali dla wojska, z którego gmina Gródek otrzymała była w swoim czasie bezprocentową pożyczkę na budowę koszar w kwocie 100.000 K., wynosi z końcem roku 1900 w pretensyi

do gminy	76.000 K. — h.
i w ulokowanej gotówce	42 643 „ 08 „
czyli razem	118.643 K. 08 h.
Gdy zaś początkowo wynosił	103.498 „ — „
zwiększył się przeto o	15.145 K. 08 h.

III. Krajowy fundusz na budowę koszar krajowych winien z końcem roku 1900 do funduszu propinacyjnego resztę z 1½ milionowej pożyczki w kwocie 2,680.000 K., prócz chwilowej pożyczki z funduszu był. korpusu ochotników w kwocie 13.339 K. 57 h., zwróconej temuż funduszowi w pierwszych dniach stycznia 1901 a użytej na pokrycie przewidzianego niedoboru w funduszu koszar krajowych z powodu wypłaty kosztów budowy krytej ujeżdżalni w koszarach na Wulce. Niedobór ten był przewidywany w wysokości 20.000 K., zmniejszył się jednak dlatego, ponieważ na żądanie Wydziału krajowego do LW. 20.649/900 władze wojskowe zwróciły deponowaną tamże resztę dotąd niewypłaconej ceny kupna i sprzedaży gruntów pod krajowe koszary w Mostach wielkich w kwocie 8.220 K. 63 h., o którą niedobór został zmniejszony.

Z rzeczoney kwoty 8.220 K. 63 h. przypada do wypłaty za grunta zajęte pod koszary :

1. dla batalionu strzelców	3.533 K. 50 h.
oraz 3·5% odsetki od 15. listopada 1895	
2. dla oddziału pionierów	1.459 „ 38 „
oraz 3·5% odsetki od 15. listopada 1895	
3. dla szpitala wojskowego	1.654 „ 80 „
oraz 3·5% odsetki od 15. listopada 1896	
Razem	6.647 K. 68 h.

Nadwyżka zaś ponad tę kwotę (w porównaniu z kwotą 8.220 K. 63 h.) powstała z chwilowej lokacyi przez władze wojskowe kapitałów przeznaczonych na spłatę ceny kupna gruntów pod krajowe koszary.

Podana wyżej cena kupna gruntów pod koszary w Mostach wielkich nie mogła być dotąd wypłaconą, ponieważ właściciel tych gruntów dotychczas nie zwolnił ich z pod ciężaru zaciągniętej przed sprzedażą pożyczki hipotecznej. Z tej też przyczyny nie mógł z nim być zawarty definitywny kontrakt kupna i sprzedaży i dlatego oddał Wydział krajowy sprawę tę syndykowi Wydziału krajowego do uporządkowania. Gdy zaś niema nadziei, by sprawa ta mogła być w roku 1901 załatwioną, przeto preliminarz funduszu koszar krajowych na rok 1901, nie przewiduje odnośnego wydatku za powyższe grunta.

Co do krytej ujeżdżalni w krajowych koszarach dla kawaleryi na Wulce, zgodziło się c i k. Ministerstwo wojny reskryptem z 27. lutego 1900 oddział 8/H. B. Nr. 70. (LW. 28.550/900) na tutejsze warunki, podane w zeszłorocznem sprawozdaniu i na tej podstawie, oraz na podstawie złożonego rachunku budowy, wypłacił Wydział krajowy tutejszej c. i k. komendzie XI. korpusu w dniu 30. czerwca 1900 (LW. 37.792/900) kwotę 79.191 K. 84 h., od 1. lipca 1900 zaś pobiera od tej kwoty 6% odsetki jako wynagrodzenie za dostarczoną ujeżdżalnię.

Pismem z 7. października 1900 B. A. Nr. 2.900 (LW. 67.287/900) odniosła się tutejsza komenda korpusu do Wydziału krajowego z przedstawieniem koniecznej potrzeby dobudowania jeszcze w powyższych koszarach na Wulce — stajni na 24 remont kosztem około 14.000 koron, za co przypadałoby taryfowe wynagrodzenie w kwocie 525 K. rocznie. Uchwałą z 19. października 1900 LW. 70.021 zgodził się Wydział krajowy na dostarczenie powyższej stajni w przypuszczeniu, że Wysoki Sejm przyzwoli użyć na ten cel potrzebnego funduszu z bieżących dochodów koszar krajowych i pod warunkami, że wojskowość wygotuje sama plany szczegółowe, wykona sama budowę, odda ją inwentaryalnie Wydziałowi krajowemu a następnie odbierze do trwałego użytku aż do 31. sierpnia 1921, za opłatą $\frac{1}{2}\%$ kosztów budowy obejmie obowiązek utrzymywania tej stajni i w ogóle zastosowane będą co do tej stajni wszelkie zasadnicze postanowienia umowy odnoszącej się do głównego kompleksu koszar.

Do zgodzenia się na powyższą budowę skłoniły Wydział krajowy: przede wszystkim faktyczna potrzeba, mały obiekt uzupełniający kompleks koszar na Wulce a wreszcie fakt, że wojskowość poniosła z własnych funduszków, jak to Wydział krajowy wykazał w zeszłorocznem sprawozdaniu, nadwyżkę umówionych kosztów budowy wszystkich koszar krajowych w kwocie 2.986 zł. 62 ct. czyli 5.973 K. 24 h. — Wydział krajowy uprasza przeto Wysoki Sejm o upoważnienie do użycia z bieżących dochodów funduszu koszar krajowych kwoty około 14.000 K. na cel powyższy.

Wydział krajowy zauważa przytem, że wydatku tego nie mógł już wstawić do preliminarza funduszu koszar krajowych na rok 1901, preliminarz ten bowiem

ułożony i wydrukowany został przedtem, zanim sprawa budowy stajni weszła do Wydziału krajowego. Gdy zaś bieżące dochody funduszu koszar krajowych za rok 1901 wobec preliminowanej wyższej spłaty pożyczki z funduszu propinacyjnego, nie wystarczą na pokrycie powyższego wydatku, przeto użyje Wydział krajowy na ten cel chwilowo zapasu funduszu był. korpusu ochotników i zaliczkę odnośną zwróci z dochodów roku 1902, w tym celu zaś wstawi odnośny wydatek do preliminarza funduszu koszar krajowych na rok 1902. W przypuszczeniu też, że Wysoki Sejm zgodzi się na powyższy sposób pokrycia wydatku na nową stajnię, wypłacił Wydział krajowy w dniu 2. stycznia 1901 c. k. Dyrekcji galic. funduszu propinacyjnego zwiększoną już preliminarzem na rok 1901 objętą 9-tą ratę pożyczki w sumie 57.900 K. zamiast dotychczasowych 40.000 K.

Reskryptem z 9. stycznia 1900 Oddział 8 Nr. 4.201/99 zgodziło się c. i k. Ministerstwo wojny na warunek tutejszy utrzymywania własnym kosztem stajni dla 3 koni oficerskich w krajowych koszarach w Trembowli za $\frac{1}{2}\%$ ryczałtem rocznym obliczonym od kosztów budowy tej stajni i na tej podstawie wypłacił Wydział krajowy tutejszej komendzie umówioną cenę kosztów budowy rzeczonyj stajni w kwocie 2 400 K. (LW. 10.766/900) za co od 1. grudnia 1899 pobiera taryfowe wynagrodzenie 248 K. rocznie.

Wydział krajowy podaje przytem do wiadomości Wysokiego Sejmu, że były przedsiębiorca budowy krajowych koszar dla strzelców w Trembowli — Oczeret & Podolski dom bankowy i komisowy w Tarnopolu — podług intymatu tutejszego c. k. sądu krajowego cywilnego z 9. grudnia 1899 Cg. II. 310/99/4 wniósł przeciwko skarbowi wojskowemu pozew o odszkodowanie na sumę ogólną 65.450 zł. w. a. z przynależn z powodu rzekomych przeszkód stawianych przedsiębiorstwu przez wojskowość przy wykonaniu budowy rzeczonych koszar, oraz że skarb wojskowy zapowiedział funduszowi krajowemu spór o tę samą pretensję.

Sprawę tę oddał Wydział krajowy swemu syndykowi i zaznacza, że podług 3-go punktu umowy zawartej między Wydziałem krajowym i c. i k. państwem Ministerstwem wojny z 25. maja 1895 w przedmiocie dostarczenia przez kraj koszar dla wojska — pomiędzy innymi i w Trembowli, wojskowość przyjęła na siebie obowiązek przeprowadzenia budowy własnymi organami i oddania Wydziałowi krajowemu gotowych już koszar, że zatem na wykonanie budowy Wydział krajowy nie miał żadnego wpływu a nawet zupełnie usunął się od współudziału przy odbiorze koszar przez wojskowość od przedsiębiorców budowy. Takie właśnie przez Wydział krajowy zastrzeżone sobie i umową zabezpieczone stanowisko umożliwiło mu do odparcia ze skutkiem zarzutu podniesionego w swoim czasie ze strony wojskowości, że nie może od kraju objąć niektórych budynków lub ich części z powodu złego wykonania lub wilgoci i nie może z tego powodu wyasygnować od oznaczonego na 1 września 1896 terminu wynagrodzenia.

Zarzut ten uchyliło c. i k. państwowe Ministerstwo wojny i przyznało słuszność Wydziałowi krajowemu, który zresztą nie spisywał żadnych kontraktów z żadnymi przedsiębiorcami o budowę koszar.

W sprawie sporu wyżej podanego wpłynął jeszcze do Wydziału krajowego pod dniem 30. października 1900 LW. 73.123 dalszy intymat c. k. sądu krajowego cywilnego we Lwowie II. z 13. października 1900 i ponowne zapowiedzenie funduszowi krajowemu sporu a akta te odstąpiono również syndykowi Wydziału krajowego do dalszego urzędowania. Sprawa ta jest w ciągłej inwigilacji.

Podanym wyżej reskryptem z 9. stycznia 1900 Oddział 8. Nr. 4.201/99 zgodziło się c. i k. państwowe Ministerstwo wojny również z tutejszym warunkiem, że wojskowość utrzymywać będzie wszystkie krajowe koszary własnym kosztem za opłatą z funduszu tychże koszar rocznego ryczałtu w wysokości pół procentu

kosztów budowy z wyłączeniem wartości gruntu i na tej podstawie wypłacił Wydział krajowy skarbowi wojskowemu całą należność zaległą od 1. września 1896 do końca roku 1899 w kwocie 46.856 K. 33 h., od 1. stycznia 1900 zaś wypłaca odnośną należność w półrocznych ratach z góry. — Nadto w piśmie swoim do tutejszej c. i k. komendy z 14. lutego 1900 LW. 9.823, zastrzegł sobie Wydział krajowy prawo ściągnięcia sobie odnośnej należności, gdyby okazało się, że w półroczu, za które uiszczono koszta utrzymania, którykolwiek obiekt nie był utrzymywany.

Wreszcie podaje Wydział krajowy do wiadomości Wysokiego Sejmu, że na podstawie obwieszczenia Ministerstwa obrony krajowej i Ministerstwa skarbu z 14. grudnia 1900, zamieszczonego w dzienniku praw państwa pod Nrem 214; przeniesioną została gmina Mosty wielkie z 9-ej do 7-ej klasy, natomiast gmina Zaleszczyki z 5-ej do 6-ej klasy wojskowej taryfy czynszowej, inne zaś gminy, w których znajdują się krajowe koszary (Lwów, Rawa ruska i Trembowla) pozostały w dotychczasowej swej klasie. Nadto obwieszczeniem tem podwyższono we wszystkich gminach wynagrodzenie za dostarczone pomieszczenie dla oficerów, żonaty podoficerów i gażystów w ogóle, oraz za uboczne ubikacye w wojskowych domach wczasu (Marodehäuser) i w szpitalach wojskowych.

Z tego powodu spodziewać się należy stosunkowo znacznego podwyższenia dochodu z wynagrodzenia za krajowe koszary.

Zaklasowanie i taryfa ogłoszone powołaniem wyżej obwieszczeniem, obowiązują od 1. stycznia 1901 do 31. grudnia 1910.

Do chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania nie wydały jeszcze władze wojskowe zarządzenia co do zmiany wynagrodzenia za krajowe koszary w Mostach wielkich i Zaleszczykach, oraz za pomieszczenie oficerów, żonaty podoficerów i gażystów w ogóle oraz za uboczne ubikacye w szpitalach wojskowych.

Zamknięcie rachunków wszystkich trzech funduszy pożyczkowych za rok 1900 i preliminarz funduszu koszar krajowych na rok 1901. przedkłada Wydział krajowy osobno.

Na podstawie niniejszego sprawozdania Wydział krajowy wnosi:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czss od 1. grudnia 1899 do 31. grudnia 1900.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do użycia z bieżących dochodów funduszu koszar krajowych kwoty około 14.000 K. na budowę stajni dla 24 remont w krajowych koszarach dla kawaleryi na Wulce.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:
St. Badeni, m. p.

Sprawozdawca
Adolf Vayhinger, m. p.
Członek Wydziału krajowego.

